

Spataderen

Wat zijn spataderen?

Het hart pompt het bloed via de slagaderen naar de lichaamsweefsels. Door de aderen wordt dit bloed weer teruggevoerd naar het hart. Bij gezonde personen wordt het terugstromen van bloed naar de benen voorkomen door kleppen in de aderen.

Als de aderen wijder worden en de kleppen defect raken spreken we van spataderen. Aanleg (in de familie), zwangerschap, maar ook staand werk zijn de belangrijkste oorzaken.

De klachten zijn soms alleen cosmetisch, maar ook een zwaar, opgezet gevoel en stekende pijnen kunnen aanwezig zijn. Aderontstekingen en (- na verloop van tijd -) een open been kunnen het gevolg zijn. Trombose is geen complicatie van spataderen. Omgekeerd ontstaan na trombose wel vaak spataderen.

Onderzoek

Om vast te stellen waar de belangrijkste lekkende kleppen zich bevinden, gebruiken we Dopplerapparatuur. Hiermee wordt nagegaan in welke richting het bloed in de aderen stroomt en waar de lekkende kleppen zich bevinden. In enkele gevallen zal het nodig zijn de bloedstroom ook zichtbaar te maken. We gebruiken dan een Duplex.

Verder zullen we onderzoeken of na het behandelen van de spataderen de overblijvende aderen voldoende functioneren om de afvoer van het bloed uit het been te garanderen. Deze onderzoeken zijn niet belastend en niet pijnlijk.

Behandelingsmogelijkheden

Tijdens uw polikliniekbezoek wordt door de dermatoloog vastgesteld of de behandeling van uw spataderen wel of niet vergoed wordt door de zorgverzekeraar. Indien de behandeling niet vergoed wordt en u toch behandeling wenst van deze spataderen, moet u deze zelf betalen. Het polikliniekbezoek en het aanvullende duplex (echo) onderzoek vallen altijd onder de verzekerde zorg. Mocht uw eigen risico nog niet gebruikt zijn, dan gaat dit wel ten koste van uw eigen risico.

Mogelijke behandelingen

De mogelijke behandelingen staan hieronder vermeld. Uw arts bespreekt met u welke behandeling voor u van toepassing is.

Scleroseren (inspuiten)

Voor de behandeling:

Smeer op de dag van de behandeling geen vette crème op uw benen, want dan blijven de pleisters niet goed zitten. Sterke beharing kan voordien het beste verwijderd worden met een scheerapparaat of ontharingscrème.

Procedure:

Met een dun naaldje worden de te behandelen spataderen aangeprikt, dit kan iets pijnlijk zijn. Vervolgens wordt een vloeistof (Aethoxysclerol®) in de ader gespoten. Dit middel is een soort

zeep, en werkt irriterend in op de vaatwand. Hierdoor ontstaat een ontstekingsreactie zodat de wanden van de ader in enkele weken verkleven en slechts een dun, amper te voelen strengetje overblijft waardoor geen bloed meer kan stromen. Direct na het inspuiten wordt een stevige wattenrol over de ader geplakt, om de wanden van de ader op elkaar te drukken. Daar overheen gaat een elastische kous.

Nabehandeling:

De eerste week draagt u de kousen gedurende de hele dag en mag het been niet nat worden (overdag twee kousen, 's nachts mag er 1 uit). Na 1 week mag u de kousen en het verband verwijderen, en daarna draagt u nog gedurende ongeveer 2 weken alleen overdag 2 kousen. U mag de kousen dan wel verwijderen om te douchen. Nadien hoeft u geen kousen meer te dragen, tenzij u dat prettig vindt.

Lopen en bewegen zijn noodzakelijk voor een goed resultaat. Het is verstandig 1-2 uur per dag te wandelen. Lang staan en stilzitten, maar ook springen (aerobic, balsporten) en zwaar tillen moeten worden vermeden.

Als er pijn optreedt, is dat meestal het gevolg van een te strakke kous of blaren door de pleisters, neem dan contact op met de behandelend arts.

Risico's:

De behandelde spataders worden minder zichtbaar, vaak verdwijnen toch niet alle behandelde plekken. Enkele weken, maar soms ook maanden, na de behandeling kunnen kleine stolsels optreden die als kleine verhardingen zijn te voelen en pijnlijk aanvoelen bij druk. Ze zijn ongevaarlijk en verdwijnen vanzelf. Bij grotere verhardingen moet u contact met ons opnemen. Soms ontstaat er een bruine verkleuring van de huid. Deze verdwijnt meestal na verloop van tijd, maar kan ook blijvend zijn. Wanneer de injectievloeistof naast het bloedvat terechtkomt, kan de huid ter plaatse stuk gaan. Dit geneest meestal weer vanzelf. Zeer zelden krijgt iemand direct na de behandeling een allergische reactie, het is dan ook geadviseerd om het eerste kwartier na de behandeling in het ziekenhuis te blijven. De behandeling voorkomt niet dat er nieuwe spataders ontstaan.

Mullerse flebectomie (operatieve behandeling)

Voor de behandeling:

Smeer op de dag van de behandeling geen vette crème op de benen, want dan blijven de pleisters niet goed zitten. Sterke beharing kan voordien het beste verwijderd worden met een scheerapparaat of ontharingscrème.

Voorafgaande aan de behandeling dienen bloedverdunners gestaakt te worden, dit gaat in overleg met uw arts.

Procedure:

De te verwijderen spataderen worden afgetekend met een stift. Op enkele plekken ter hoogte van de spataderen wordt de huid met plaatselijke injecties verdoofd (met lidocaine-adrenaline). Hierna worden op deze plekken kleine sneetjes gemaakt (ca. 3 mm grootte), waarna de spatader met een speciaal haakje en klemmetje er uit wordt getrokken.

Na de behandeling worden de sneetjes afgeplakt met een hechtstrip. Nadien wordt op de plaats waar de ader gelopen heeft een wattenrol geplakt. Daar overheen gaat een elastische kous.

Nabehandeling:

De eerste 3 dagen draagt u de kousen gedurende de hele dag en mag het been niet nat worden (overdag twee kousen, 's nachts mag er 1 uit). Na 3 dagen mag u de kousen en het verband verwijderen, en daarna draagt u nog gedurende 1 week alleen overdag twee kousen. U mag de kousen dan wel verwijderen om te douchen. Nadien hoeft u geen kousen meer te dragen, tenzij u dat prettig vindt.

Na de behandeling mag u zelf naar huis rijden. Als de verdooving is uitgewerkt, kan de plek wat gevoelig zijn. Meestal zijn pijnstillers niet nodig, maar mocht u toch veel last hebben, kunt u paracetamol gebruiken.

Vaak ontstaan er blauwe plekken, dit zal na enige weken weer wegtrekken. Mocht er direct na de behandeling bloed door het verband lekken of het been dikker worden, neem dan contact op met het ziekenhuis.

U kunt direct na de ingreep gewoon blijven werken, fietsen en autorijden. De eerste 2 weken na de ingreep ontraden wij om intensief te sporten en zwaar te tillen.

Soms kunt u na behandeling een oppervlakkige aderontsteking (tromboflebitis) krijgen van de zijtakken die behandeld zijn. Er is dan sprake van een pijnlijke, rode en warm aanvoelende streng in het verloop van de ader. Deze ontstekingsreactie is pijnlijk, maar niet gevaarlijk en trekt in de loop van dagen tot weken vanzelf weg. Om de pijn te verlichten, kunt u pijnstilling gebruiken (liefst NSAID's zoals ibuprofen of diclofenac). Bij aanhoudende pijnklachten of een rood en/of dik been, moet u direct contact opnemen met het ziekenhuis. Tevens kunnen soms de insteekopeningen wat gaan ontsteken, laat dit dan ook weten. Gevoelloosheid van de huid boven de spatader kan ontstaan, maar is meestal tijdelijk van aard

VNUS procedure

Voor de behandeling:

Smeer op de dag van de behandeling geen vette crème op de benen, want dan blijven de pleisters niet goed zitten. Sterke beharing kan voordien het beste verwijderd worden met een scheerapparaat of ontharingscrème. Voor de behandeling dienen bloedverduuners gestaakt te worden, dit gaat in overleg met uw arts.

Procedure:

De VNUS procedure vindt in dagbehandeling plaats. Met de echo (duplex) wordt de behandelde spatader opgezocht. Via een klein sneetje in de huid, wordt er daarna een catheter in de spatader geplaatst. Vervolgens wordt met de echo de juiste positie van de catheter bepaald. Daarna wordt via een aantal kleine injecties een verdovende en isolerende vloeistof rond de ader gespoten. Dit is om er voor te zorgen dat de warmte van de catheter binnen het vat blijft, en dat de huid niet verbrand raakt. Deze prikjes kunnen wat pijnlijk aanvoelen. Als dit gebeurd is, kan de behandeling gestart worden. De catheter geeft radiofrequentie (RF) energie af aan de wand van het bloedvat, waardoor deze verhit wordt en het bloedvat sluit. De catheter wordt voorzichtig teruggetrokken, waarbij de hele ader behandeld wordt. Dit moet geen pijn doen, voelt u toch pijn, geeft dit dan aan bij de arts. Na de behandeling wordt het sneetje afgeplakt met een hechtstrip en wordt een drukverband aangebracht. Daar overheen gaat een elastische kous.

Nabehandeling:

De eerste 3 dagen na de ingreep draagt u overdag twee kousen over elkaar en 's nachts een enkele. Na 3 dagen mogen de kousen uit, als u dat prettig vindt, mogen ze langer gedragen worden.

Na de behandeling is het verstandig om niet zelf auto te rijden, dus neemt u iemand mee die nu naar huis kan brengen. U kunt een dag na de ingreep gewoon weer werken, fietsen en autorijden. De eerste week na de ingreep ontraden wij om intensief te sporten en zwaar te tillen. U mag 24 uur na de ingreep weer onder de douche, er mag 1 week niet in bad of naar de sauna worden gegaan.

De verdovingsvloeistof kan na de behandeling wat 'teruglekken' uit het been, waardoor het verband wat vochtig kan worden, dit kan geen kwaad.

Risico's:

In de 1^e week na de behandeling kan de behandelde ader wat pijnlijk en of rood zijn. Meestal zijn pijnstillers niet nodig, maar mocht u toch veel last hebben, kunt u paracetamol gebruiken. Ook kan het been beurs aanvoelen en kunnen er blauwe plekken zichtbaar zijn, dit verdwijnt vanzelf weer.

Soms kunt u na de ingreep een doof of prikkelig gevoel krijgen ter plaatse van het behandeltraject. Dit komt doordat een klein huidzenuwtakje door de catheter is meeverhit. Dit verdwijnt meestal na ongeveer 4 maanden.

Ongeveer 5-10% van de mensen kan na behandeling een oppervlakkige aderontsteking (tromboflebitis) krijgen van de behandelde ader of een zijtak hiervan. Er is dan sprake van een pijnlijke, rode en warm aanvoelende streng in het verloop van de ader. Deze ontstekingsreactie is pijnlijk, maar niet gevaarlijk en trekt in de loop van dagen tot weken vanzelf weg. Om de pijn te verlichten, kunt u pijnstilling gebruiken (liefst NSAID's zoals ibuprofen of diclofenac).

Bij aanhoudende pijnklachten of een rood en/of dik been, moet u direct contact opnemen met het ziekenhuis.

Bij problemen na de behandeling

Als er problemen ontstaan na een behandeling, dan kunt u tussen 08.00 en 16.30 contact opnemen met de polikliniek Dermatologie via het algemene nummer van het ziekenhuis (0513 - 685 685) of de polikliniek zelf (0513 - 685 380), of de polikliniek Chirurgie (0513 - 685 290).

Buiten kantooruren kunt u contact opnemen met de spoedeisende hulp van ziekenhuis Tjongerschans, telefoonnummer 0513 – 695 470.

Grip op uw zorg via Mijntjongerschans

Mijntjongerschans.nl is het patiëntenportaal van ziekenhuis Tjongerschans. Dit portaal is bereikbaar voor alle patiënten die zijn ingeschreven bij Tjongerschans. Na het inloggen op www.mijntjongerschans.nl met DigiD met sms-verificatie of via de DigiD app heeft u toegang tot uw medische gegevens. U kunt hier ook afspraken maken, een vraag stellen, vragenlijsten invullen en uitslagen bekijken.

DISCLAIMER

Wij adviseren u bij uw bezoek aan de polikliniek en bij opname zo min mogelijk geld, sieraden, dure kleding en andere zaken van (emotionele) waarde mee te nemen naar het ziekenhuis. Het ziekenhuis aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade aan of verlies van dergelijke zaken.